

STAŇKOVSKO

Krajinský týdeník.

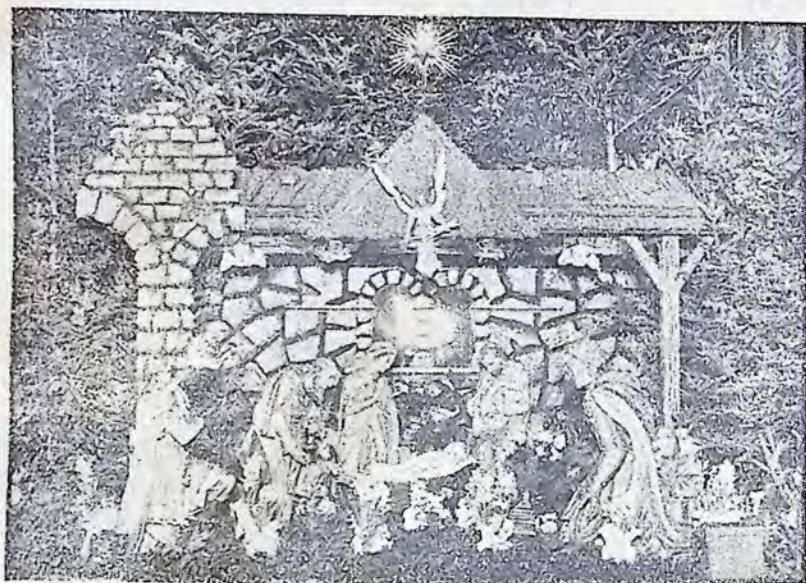
List Národního souručenství.

Předplatné: ročně poštou K 29 -, půlletně poštou K 14.50.
Inserce levná, platí se napřed. - Kdo si ponechá dvě čísla,
stává se odběratelem. - Rukopisy se nevracejí. - Telefon č. 1.

Vychází každou sobotu.

Redakce a administrace ve Staňkově. - Pošt. spoř. 210.627.
Novinová sazba povolena ředitel. pošt a telegrafů v Praze,
č. 131.619-IIIa 1937. - Dohledací poštovní úřad Staňkov
Tiskárna—Závorka—Staňkov.

Majitelka a vydavatelka Marie Závorková. Odpovědný redaktor Josef Žák v Staňkově.

JOS. BISKUP:

U BETLÉMA.

K Betlému králové spěchají,
dary své Ježíšku dají —
Pohádky o dálné vlasti své
malému děťátku báji.

Pastýři i svatá rodina,
poutníci z blízka i dále,
neznámé tajemné krajiny
hned sobě shlednout přáli.

Potom však pasáček zazpíval
písničku o rodné zemi —
V krásné a velebné písni té
zůstali všichni stát němi.

Daleké krajiny zmizely,
každý to u srdce cítí,
nejvíce že hřeje domácí
krajina, píseň i kvítí.

G. Langová-Závorková:

LETOŠNÍ VÁNOCE

*Vánoční píseň zaznívá krajem,
chvěje se ve větvích, v závěji zvoní;
srdce - byl na chvíli - učiní rájem
hlavy nám oddané svým kouzlem
skloní.*

*Milá ty písni, zpívej a jásej,
nikdy ať neskončí noty tvé tón;
do věčně lačné duše vždy zasej
naděje lepší - a buď jako zvon
jenž volá všechny: bohaté, chudé,
mladé i staré pod jeden štít;
Z nás každý na místě pevně-li bude,
naše je budoucnost — budeme žít!*

*Nám, bože, žehnej a naděl víru
Svorně ať žijem v klidu a míru!*

K betlému či k jesličkám?

V starých popisech shledáváme se s oběma výrazy. K betlému říká se - proč to vše opakujeme? - na paměť jeskyňky u palestýnského města Betléma, kde se prý Ježíš narodil. - Kdo by chtěl, ať se zamýšlí v tuto dobu vánočního klidu, soustředění a úvah i nad tím, že Betlem znamená „dům chleba“ a noci, v níž se narodil Vykupitel z hříchů lidských, pravili proroci, že bude pršet „manna“, což značí chléb, pokrm duše.

A říkali naši staří: k jesličkám. Snad je to ještě pokornější slovo. Do jesli, kam se jindy vkládá pokrm božím tvorstvu, uložila Bohorodička dítě. To už je oslava chudoby a prostoty, důkaz na věky, že vznešené srdce a velký duch mohou být i v tělesné schráně, které nezbylo nic víc, než spočinouti v jeslích.

Tu máte na obrázku jesličky, které mistr řezbář Krejčík zhotovil pro klášter Voršilek v Praze. Mistr Krejčík byl kdysi kapacitou ve výzdobě chrámů, nechtěli bychom jmenovat, v kolika velkých kostelech Čech a samé Prahy jsou od něho hlavní oltáře. - Krása architektonického řešení, důkladnost stavby a jemnost dekorativních detailů v modelování i řezbě soch, tedy to, co získávalo mezinárodní slávu našemu řezbáři, viděli byste zblízka i na našem poetickém výtvaru.

Jesličky malované na papíru a pak vystříhané, modelované z chleba i řezané do dřeva, to byly symboly českých vánoć. Storočeské jesličky porůznu dochované jsou doklady lidové kultury i jak bychom dnes řekli, uměleckého průmyslu. Popisují-li naši spisovatelé dobu

vánoční, neobejdou se bez jesliček; do nich ukládali naši předkové všechnu dovednost, protože dávali sem celý náboženský vznět, do dramatisování narození Páně vkládali všecku pohodu duše a pokoru srdce. Jesličky znamenaly únik z všednosti.

Horaleové počínali svátky postavením jesliček a končili pietním uložením betlemských postavíček. Chodili sousedé o vánočních od stavení k stavení a u každých jesliček aspoň jednou se pomodlili.

Hle, poesie lidu a poesie v lidu.

Jaký vliv mělo toto vše na duše lidí i když později opustili tato prostředí, jaké dojmy to asi byly, dosvědčí nám čtyřverší básníkovo. Rozpomíná se Jaroslav Vrchlický v básni:

„A staré písně v duši znějí
a s nimi jdou sny jesliček
kol hlavy mé ve závěji
hlas traticích se rolníček...“

Hle poesie jesliček, poesie vánoć. Hle, smysl jesliček.

Okénko do minulosti...

Na počátku let sedmdesátých právě o jednom Štědrém dnu byli staňkovští lidé vzrušení příhodou, na níž dlouho vzpomínali: Koč z velkostatku Horšova toho odpoledne, chtěje ušetřit mýto, které se tehdy na našem mostě vybíralo, pustil se se přežením u lávky přes řeku, silně zamrzlou. Uprostřed řeky se koně proborili a v ledu v pravém slova smyslu zmrzli. Koč byl jen s námahou z nepříjemné situace vyproštěn.

ADOLF WENIG:

Nebezpečná cesta.

Štědrovečerní povídka.

Štědrovečerní povídku tedy chcete? - Počkejte, počkejte - kde ji honem vzít... Leda, že bych vám povídal o tom, jak ti dva staňkovští chasníci šli na Štědrý večer za nevěstami a uplavali. Chcete? - Tedy dobrá poslouchejte!

To už víte o Staňkově, mém rodišti, že leží na břehu Radbuzy. Vlastně Staňkovy jsou dva (od loňského roku sloučeny v obec jednu; pozn. red.). Městys na levém, ves na pravém břehu. A ve vsi, jak víte, byla škola, kde náš rod přebýval ve třech generacích. Můj pradědeček, první staňkovský učitel, měl šest dětí: čtyři z nich zemřely záhy a zůstali tu jen dva hoši, František a o tři léta mladší Jan. Oba šli na učitelství. Starší, František, můj dědeček, triadvacetiletý, dostal se v roce 1828 ke svému otci na staňkovskou školu za „pomocníka“ a tam také uvázl nadobro; mladší, Jan byl nějakou dobu pomocníkem na škole v městysi, měl tedy rodné hnízdo za řekou a tam také bydlel. Oba bratři byli společníky nerozlučnými a druh bez druhu se ani neukazovali. A tak spolu také začali chodit do rodiny zámožného soukeníka v městečku, k Trnkovům, kde říkali u Staňků. Tam měli pět dcer, z těch byly dvě už na vdávání. Starší z nich pokřtěna byla na jméno Salome, mladší byla Kateřina. A divná věc: chodili už chasníci ze školy k Trnkovým tři čtvrti roku a nevěděli, kdo z nich za kterou chodí. František byl proti Janovi v nevýhodě: byl vdovcem s jedním dítě-

tem. Žena zemřela mu po manželství, ani ne dvoutetím a mladý vdovec nechtěl zůstat sám, hledaje také matku pro svoji dcerušku. Z děvčat se oběma bratřím líbila líp starší Sálíčka: byla hezčí a milejší než Kačenka, ač i tato byla dobrou hospodyní. U Trnků nevěděli ovšem, který si na kterou dceru myslí. Jak to také mohli vědět, když to nebylo dosud ani mezi bratry rozhodnuto.

A tak přišel Štědrý večer roku osmnáct setdvaatřicátého.

Zapomněl jsem ještě na něco. Mezi vsí a městečkem tehda mostu nebylo. Jen přívozník prámem nebo loďkou převážel. Byla sice níže pod přívozem lávka, ale přes tu se o větší vodě také nemohlo. Bývalť totiž zaplaven kus země mezi lávkou a hrází mlýnského náhonu při vsi, takže se sice na lávku mohlo z městečka, ale ne ze vsi. Rozvodnila-li se Radbuza z jara nebo na podzim, byla ves od městečka oddělena a bylo-li nutno přece jen dostat na druhou stranu řeky, trvalo to dvě hodiny. Bylo totiž třeba jít do Holýšova, hodinu cesty po řece, kde byl most. Tak také pomocník František z veské školy v takových dnech vážil tuto cestu oklikou, aby se dostal do městečka k bratrovi, který v takové dny tam přespával a s ním zašel k Trnkovým za děvčaty. Nejsnažší bylo, vystavěl-li v zimě pan Mráz pevný most, bez sekery, bez dláta. Přes ten byla cesta dobrá.

Abych se tedy konečně dostal k tomu Štědrému večeru!

V roce osmnáctsetdvaatřicátém uhodily už ke konci listopadu zimy, že nejstarší pamětníci o takových nevěděli. Za pár dní byl na řece led jako fošna a hnedle také na něm vyšlapaná cesta s břehu na břeh. Ale jak byly prudké mrazy, tak náhle zase polevily. K polovici prosince se vítr obrátil, oteplilo se a bylo brzy zřejmo, že led dlouho nepotrvá. Ráno na roráty neměli lidé z městečka odvahu jít přes led: ve dne ještě chodili, když bylo vidět, že se led nehýbe. Ale na Štědrý den ráno se hnul. Když to zvěděli ve škole — stála nedaleko řeky — chasníci zesmutněli. Těšili se celý advent, jak po štědrovečerní večeři vypraví se do městečka za děvčaty, jak s nimi posedí a půjdou před půlnocí do vsi na jitřní. Stáli teď smutně ve škole u okna a dívali se kysele na zbytky sněhu, roztávající na silnici před školou. A tu najednou povídá Jan, jenž byl kurážnější:

„Víš co, Frantíku, my se do městečka přece dostaneme. Já byl ráno u řeky, led jde zticha, vezmeme si večer lucernu a budeme přeskakovat s kusu na kus. Ale mamince ani slova, ta by nám nedovolila, umřela by strachy. Děvčata, pravda, s námi nepůjdou, ale jen když tam my budeme u nich.“

Janova srdnatost dodala také Frantíkovi mysl. Přisvědčil bratrovi, ale potom se najednou odmlčel a zamyslel. Jan, jak to zpozoroval, hned mu povídá:

„No, co, nejdříve řekneš, že půjdeš a teď tě to rozchází!“

Frantík podíval se na bratra, vzdychl a potom pomalu ze sebe vypravil:

„Ba ne! Půjdu s tebou, taky se tam rád dnes podívám. Ale leží mi něco jiného na srdci!“

„Ven s tím!“ pobízel Jan.

„Víš, Jene,“ soukal ze sebe slova Frantík, „já bych rád věděl, na kterou ty si vlastně myslíš. Musím už pomýšlet na ženění, aby byl doma nějaký pořádek.“

„Na kterou si myslím? Když to tedy chceš vědět, tedy na Sálíčku.“

Jen to Jan dořekl, viděl, jak bratr náhle zesmutněl.

„A ty si také myslíš na Sálíčku, víd? A chlapče zlatej, to to mám! Kdepak mě napadlo, ty a Sálíčka. Ona je, pravda, starší a ty taky — ale nezlob se — víš, jak to Sálíčka říká: Vdovec je jako olízanej dolek. Moh' jsem si myslet, že by tě chtěla?“

Tu se zase Jan odmlčel, podíval se bratrovi zdlouha do očí a potom povídá:

„Abys teda věděl, že máš upřímného bratra: bude-li tě Sálíčka chtít, dobrá. Já o ni říkat nebudu.“

„Johan, ty jsi přece jen dobrák, to ti do smrti nezapomenu,“ vyrazil ze sebe Frantík a chytil bratra upřímně za ruku. Pohnutím nemohl více mluvit.

„A navečer teda půjdem, víd,“ Jan hovořil dále. „Víš co? Já dnes řeknu o Kačenku napřed a ty potom máš to máš lehčí. Tak se bratři po bratrsku domluví.“

Po večeři, když byla sněžena ryba na černo a každý doložil kouskem vánočky, hlásil Jan rodičům, že se půjde s bratrem podívat do vsi mezi kamarády.

„No, jděte, jděte,“ svoloval otec, chápaje, že to pro chlapce není velká zábaava, sedět se starými rodiči u stolu po večeři až do půlnoci. Ale na jitřní ať nezmeškáte! — Chybějí mi dnes beztoho muzikanti z městečka, budu mít tu mši špatně obsazenou.“

„Kdepak by vydrželi doma,“ utrousila matka trochu štiplavě, trochu vyčítavě. Když nemohou přes vodu k děvčatům, musí aspoň do vsi.“

Ale to už byli bratři ze dveří. Ani lucerny nepotřebovali: měsíc byl v úplňku a svítil jako rybí oko, nebe bylo skoro bez mráčku. Zdálo se, že co nevidět začne přituhovat. Bratři vyklouzli z domu, ohlédli se na všechny strany, nejde-li někdo — a honem k řece. Ta hučela přítlumeně, zato ledové kry, narážejíce na sebe, vydávaly nepříjemný šramot. Ale plynuly klidně a kurážný Jan nechtěl otalet.

„Jdeme! Za mnou! řekl zticha bratrovi a skočil na první kru. Šlo to dobře až do prostřed řeky. Uchylovali se ovšem trochu po proudu od směru, kterým jezdil přívozník, ale Jan počítal, že na druhý břeh vystoupí někde za zahradami. Tam se po břehu dostanou po trávníku na cestu.“

Ale přepočítali se chasníci. Byli zrovna uprostřed řeky, když viděli, že tu vedle velké kry nejsou již takové, že je to samá ledová tříšť a tou byla náhle obklopena celá kra, na níž stáli, takže nebylo možno ani zpět.

„Frantíku, je zle!“ vyrazil ze sebe stísněným hlasem Jan. „Teď jedeme po řece, dole narazíme na lávku, rozbiže se to s námi a jsme ve vodě.“

„Dáme pozor a zkusíme vyskočit na lávku,“ volal Frantík.

„Jen aby to šlo, jinak je s námi zle,“ odpovídal Jan. „Což jestli jsou tam vzpříčené kusy ledu?“

„Vidíš, že řeka plyne z ticha, to už by se led stavěl,“ hovořil rozvážnější Frantík. Zatím kra plynula dál. Bratři stáli na ní obličejem po vodě a byla v nich malá dušička. Vyhlíželi nedočkavě lávku. Spatřili ji konečně. Viděli, že ledové kry ji dosud podplouvají a oddechli si trochu. Teď tedy pozor!

Kra dojela k lávce a narazila na pilř. V tom okamžiku oba bratři skočili dopředu a vyhoupli se na suchou lávku. Jak se při tom voda převalila přes led, namočili si nohy, ale toho v té chvíli nebdali. Byli zachráněni!

A teď uháněli honem od lávky do městečka k Trnkovým. Neptejte se, jak se tam podívali nenadálým hostům. A což

teprve, když vyslechli jejich dobrodružství! Starý Trnka hučel něco o splašené krvi, matka Trnková spínala ruce a děvčata...? Ta byla ráda, že jsou hoši živi a zdraví, viděla v nich hrdiny. Hoši měli mokré nohy, bylo třeba se prezout — nu dva páry bot už se našly. Trnka, když viděl chlapce v těch svých botách, jen poznamenal:

„Nu, na svatbu byste v nich nemohli!“

Ta poznámka se hodila výřečněmu Janovi do krámu. Spustil hned polovážně, položertovně dlouhou řeč k panu otci a k paní matce, že on by jako tuhle s bratrem za velkou čest a milost sobě pokládali, kdyby — a tak dál. Děvčata se mezitím vytratila ze světnice, ale na konec pro ně matka došla a tu se dověděla Kačenka, že ji chce Johan, Sálíčka, že se o ni uchází Frantík. A všechno to vyšlo na dobré, aniž už Sálíčka na vdovce nehubovala. Tatík Trnka chtěl začít řeč o přípravách k svatbám, když tu najednou Frantík vyskočil a vykřikl: „Je-žišmarjá!“

Všichni se polekali. Co se stalo?

A tu, „kantorojc Franci,“ jak byli zvyklí ve Staňkově pomocníka jmenovat, všecek zničený ohlašoval, že oni mají být na jitřní v kostele, že je otec určitě čeká. A nepřijdou-li, bude myslět, že se stalo nějaké neštěstí, když nebude po nich ani slechu. Zpáteční cestu přes plovoucí led podniknout nelze — je zle!

Frantík i Jan seděli tu jako zařezaní, až se najednou ozval otec Trnka: „Inu, inu, pánům ženichům teče znova do bot! Ze vás nechci mít, chlapci, na svědomí, uděláme to takhle: Zapráhnem do bryčky a náš Franta pojedou do Holejšov. Tam přes most — velká voda tam není, byl tu odpůldne kamenckej fořt — a přes Kamenici dojedete do vsi. Je to ona pěkná zajižďka, ale za dvě hodiny to dokážete! Tak ještě půl hodinky posedíte,“ dodal, když na hodinách u dveří odkukala devátou „a potom hajdy!“

Silnice do Holejšova vede skoro rovnoběžně s řekou, ale po druhém břehu k Staňkovu vozová cesta tvoří velikou okliku.

Z toho rozluštění byla u Trnků všeobecná radost, dcery i nastávající zeťové děkovali dobráku tátovi — a po půl dvanácté, zrovna když se pan učitel ve vsi Staňkově chystal vyjít do kostela, zahrčela před školou bryčka a synové byli tady i s nastávajícím švagrem — Frantou Trnkovic. To druhé už si snadno domyslíte.

V červnu následujícího roku bral si kantor Franci Sálíčku, Johan musil si na Kačenku ještě nějaký ten rok počkat. — Byli mladí, měli dost času. Ale vzpomínali oba bratři často, jaká to byla cesta na námluvy o Štědrý den přes plovoucí kry.

Veselé vánoce

všem našim příznivcům
přejí:

Redakce a administrace Staňkovska
Tiskárna—Závorka—Staňkov.

MANŽELÉ JANOVSKÝCH z Prahy a jiní známí domácí ochotníci účinkují na SILVESTROVSKÉM VEČERU, pořádaném hasičským sborem ve staňkovské sokolovně v neděli 31. t. m. Příště více!

JAROSLAV JANOVSKÝ:

Prostředník osudu.

Prázdnou, mrazivě chladnou ulicí začíná monotonní klapot Marceliných podpatků, rozhlédající se ostře ve zmrzlém vzduchu. - Ojedinělí chodci, zahalení do zimníků a kožichů, spěchají za svým neznámým cílem.

Za pět dní je Štědrý den. A Marcele se zdá, že ještě nikdy nebyla tak nešťastná jako dnes. Bože, taková příležitost. Ale jak se to jen mohlo stát?

Marcela si už po několikráte představila dnešní situaci od okamžiku, kdy černošská Máša vběhla do šatny se zprávou, že dnes přijde do divadla ředitel Breslavský. To bylo jméno, které uvádělo všechny tanečnické předměstských scén do vytržení. Breslavský byl ředitelem velkého operetního divadla, které bylo metou a idolem všech těchto děvčat, vydělávajících si perně svůj denní chléb a při tom fantasticky toužících po úspěchu a slávě velkého jeviště, před nímž se schází opravdová společnost a o němž se píše sáhodlouhé kritiky v novinách.

Mášina zpráva uvedla Marcelu do podivného vzrušení. Věděla, že jestli Breslavský přijde, bude to jen k vůli ní a Hedě. Obě byly solové tanečnice a přítelkyně, které se milovaly a při tom byly zapřísáhlými sokyněmi. Jednu vlastnost měly stejnou. Chlěly vyniknout. Ale ve všem ostatním byly úplně odlišné. Heda, statná dívka dokonale postavy i tváře, s úžasnými ambicemi, nelekající se žádné cesty k dosažení cíle. Marcela, osmnáctileté dítě, pracující vytrvale a poctivě, s neodchvějnou vírou v osud. Osud je však pojem, těžko obsažitelný myšlenkami osmnáctiletého děvčete. Proto měla Marcela jakéhosi prostředníka mezi tímto abstraktním pojmem a svým životem.

Byla to malá zlatá želvička, talisman, útočiště, k němuž se uchyluje většina lidí, pracujících v oslňujících světlech jevištní rampy.

Ve dne ji nosila na slabounkém řetízku na krku, před vystoupením ji nikdy nezapomněla políbit a vložit dopasu sukně. Na všech měla našitou malou kapsičku, kam ji ukládala. A pak byla klidná.

Mezi děvčaty se šeptalo, že Breslavský hledá špičkovou tanečnici pro výpravnou operetu, která má již být uvedena příští měsíc. A Marcela byla v poslední době ve výborné formě. Oblékala se pečlivě a snila.

Kdyby se jí tak dnes podařilo zaujmout Breslavského, oh, smlouva s jeho divadlem, jaký by to byl dárek k Ježíšku. Matka ji sice podporuje v jejím snažení, ale klade to přílišné nároky na její malou pensí. A Marcelin plat v tomto divadélku je malý, žalostně malý. A matka nevěří ani v osud, ani v želvičku. Bože, kdyby tak dnes...

Marcela snímá s krku řetízek a klade jej na kousek stolu, který má k dispozici před zrcadlem, neboť šatna je hanebně malá pro osm děvčat. Heda sedí na druhé straně a pudruje si krk s výrazem naprosto klidným. Ve vstupní scéně mají obě velká sola. V té se to rozhodne.

A pak náhle nastal shon a Marcela si nemůže za nic na světě vzpomenout, co potom dělala. Inspicient vtrhl do šatny, zvonek zaječel a děvčata se hnala ven. Podpatky rezavě klapou do zmrzlé dlažby a Marcela nultě usilovně své myšlenky k návratu o dvě hodiny.

Bylo to zvláštní vzrušení, zmatek, který se jí zmocnil, než se ocitla na scéně. A pak tančila. Podivně těžce, jak se jí zdálo.

Ale bylo by to bývalo ještě dobré, nebýt té nešťastné pirouetty. Dvojnásobná pirouetta, Marcelin brilantní kousek. - Světla rampy jí zavířila v očích a Marcela zůstala v půlobratu. Zády k obecenstvu. - Hrůza. Vsunula rychle několik špičkových kroků a novou pirouettu, která se opět nepovedla. To se jí ještě nikdy nestalo. Dotančila s vypětím všech sil a uklonila se hluboce při potlesku, který se ozval, ale zdálo se jí děsivě chladný. Odkvapila za scénu a tam se rozplakala. Bože, příležitost, jaká se už nenaskytne a ona si to takhle zvrzla. A proč, proč jen tančila tak hanebně?

Bylo nutno se převléknout. Marcela si rozepjala sukně a v tom okamžiku se jí podlomila kolena. Kapsička v pase byla prázdná. Jak se to jen mohlo stát? Přece si ukládala svůj talisman na stolek. A pak? Jak to bylo pak? Nevěděla. Snad vzrušením, nebo jak zapoměla si vzít svou želvičku. A rázem jí bylo vše jasné. Její víra v kouzelnou moc tohoto talismanu byla nyní potvrzena a Marcela byla tím zoufalejší, protože věděla, proč se jí dnes nic nedařilo. „Bože, kam jsem ji jen mohla dát?“ šeptala studenými rty a počala prohrabávat zásuvku, rozházela pudřenky, líčidla, hadříky, zobracela všechny věci, ležící na jejím místě. - Marně. Želvička zmizela.

Celý další průběh představení byl pro Marcelu nesmírnou trýzní. Zůstala potom poslední v šatně a se zarudlými očima prohledávala znovu zásuvky, podlahu a stolek. Ale bylo to bezvýsledné. A vlastně zbytečné, protože taková příležitost už se nevrátil.

A nyní kráčela Marcela domů. Smutná, apatická a k smrti rozmrzelá. Její sen se zhroutil do mrazivé noci, kterou téměř probděl, umiňujíc si, že se už nepoddá takové dětské slabosti jako dnes. Přece nemůže stavět celou svou budoucnost a vyčerpávající práci na takové hloupé pověře a víře v talisman. Ale leprve k ránu se s tím smířila a vyrovnala. Jen ať Breslavský angažuje Hedě. Marcela pak zůstane v divadle a ukáže jim všem, že je lepší než ona. Ano, lepší. I bez želvičky. A pak usnula.

Druhého dne sotva vešla do divadla, chytila ji madame Brachtová, jejich choreografka.

„Marcelo, čekám tě tak netrpělivě. Vš, co se stalo? Heda dnes odpoledne tančila na zkoušku u Breslavského a vyvrkla si nohu v kotníku. Odvezli ji do nemocnice. Má nohu v sádře, chudinka, poleží si několik týdnů. Musíš dnes tančit obě sola, dítě. Dokážeš to?“

Marcela by bývala nejraději zavýskla. cítila však, že by to nebylo slušné za těchto okolností. Ale tančila toho večera tak skvěle jako nikdy. Byla nadšena sama sebou a měla úžasnou radost z bouřlivého úspěchu, který sklídila. Přece to bylo k něčemu dobré, myslila si a byla šťastná. A neměla, že v levé loži sedí opět ředitel Breslavský, který po představení dlouho rozmlouval s madame Brachtovou.

Štědrý den ztrávila Marcela v přípravách na večer a těšila se, jak překvapí matku krásnou kabelkou, kterou se jí podařilo odpoledne objevit v jednom malém ob-

chodě. Zapoměla docela na nešťastnou příhodu se želvičkou a věřila, že jí osud poskytne novou příležitost i bez talismanu. Matka se tvářila po celý večer velmi slavnostně a Marcela byla nesmírně zvědavá, jaké překvapení ji asi čeká. Ztěžl se dočkala večera a pak se nadšeně hrnula do pokoje.

A první její pohled padnul na velkou bílou obálku, která byla opřena o podstavec vánočního stromku. Vztáhla po ní váhavě ruku a srdce se jí pojednou divoce rozbušilo. Obálka měla záhlaví, při jehož spatření se Marcelina ruka docela roztrásla. Roztrhla ji vzrušeně a náhle se vrhla matce kolem krku.

„Maminko, víš co to je?“ zvolala vítězně. „Angažmá. K Breslavskému. Dovedeš si to představit?“

Byla náhle strašně rozčilená, ztratila zájem o ostatní dárky a hovořila překotně o možnostech a vyhlídkách a gázi, radovala se jako dítě, kterým vlastně byla.

„Tak jsem byla zoufalá, že jsem ztratila svůj talisman a vidíš. Dobře, že jsem se zbavila toho přesvědčení“, vyprávěla radostně matce a rozbalovala jaksi lhostejně malou krabičku, která ležela u její ruky. Náhle se zarazila a zadívala se překvapeně na její obsah. Ležela tam ve vaší její ztracená želvička.

„Jak... jak se to sem dostalo?“ tázala se Marcela udiveně matky, která pokrčila rameny.

„Nějaký chlapec to sem odpoledne přinesl. - Řekl, že je to dárek pro tebe od jedné kamarádky, ale nechtěl říci od koho“, vysvětlovala.

Marcela se na ni dívala nechápavě. Od jedné kamarádky? Pro Boha, že by to bývala Heda...? Možné to je. Ale přinesl jí neštěstí. Protože talisman přináší štěstí jen tomu, komu opravdu patří.

A Marcela tiskne k prsům svou znovu nalezenou želvičku a v tom okamžiku zapomíná na svůj útek od důvěry v její moc. Je najednou opět skálopevně utvrzena ve víře. Ten dopis přišel jen proto, že má opět svůj talisman. Ano, jenom proto.

Z týdne.

Dary. Městská spořitelna ve Staňkově věnovala Obvodní staňkovské péči 500 K. Téže korporaci poukázala obec Staňkov roční příspěvek 1600,- K a částku 200,- K místo obvykle věnovaného vánočního stromu.

Osobní. Zatímni vedoucí berní správy v Domažlicích, finanční komisař Oldřich Lorenc byl ustanoven presidiem zem. fin. ředitelství přednostou berní správy v Domažlicích. V dosavadní své činnosti v tamním městě se snažil, aby poměr poplatníků k finanční správě se zlepšoval, aby nastala vzájemná důvěra, což se mu při jeho ochotném a svědomitém styku s poplatníky všech vrstev v poměrně krátké době značně zdařilo. Proto kruhy poplatníků z okresu přijímají jeho ustanovení přednostou s uznáním.

Jmenování. Pan Rudolf Hutta, jednatel obvodní péče o mládež v Staňkově, byl jmenován veřejným poručníkem OPM v Domažlicích pro 23 obce staňkovského obvodu včetně města Staňkov.

Obvodní péče o mládež ve Staňkově a její ustavení bylo schváleno ministerstvem sociální a zdravotní péče. Tímto rozhodnutím jest vyřízena záležitost slou-

KRATOCHVÍLE

vyřizuje dodávání nových radiopřístrojů s úžasnou pečlivostí a svědomitostí, jest proto vyhledáván zákazníky přímo dopisy neb lísky z celých Čech. —

Musejní spolek jubluje. Ještě dříve, nežli uplynou poslední dny a hodiny tohoto roku, vzpomene si kulturní Staňkov malého výročí pětiletého trvání „Musejního spolku“, který dříve jako volné sdružení musejních přátel byl pevně ustaven 21. srpna 1934. V té době „rozprostíralo“ se naše museum ve dvou skříňkách na radnici a na její půdě. Musejní kroužek ještě téhož roku našel pro své skrovné sbírky podkrovní světničku u Kozinů. Tady bylo otevřeno a veřejně zpřístupněno museum na jaře v roce 1935. Od té doby sbírky denně rostly, takže bylo nutno pomýšlet na místnosti nové, větší. V roce 1936 na sklonku léta bylo museum ze svého rodného hnízda od Kozinů přestěhováno do domu bývalé pošty na náměstí, kdež jeho sbírky našly vhodné a důstojné umístění — ač se i nyní po přestoupení počtu 5 tisíc předmětů jeví znovu nedostatek místa. A to je důkaz záslužné činnosti spolku, jehož stav členů se blíží k číslici 150. Za pět let vyrostlo ve Staňkově dlo, které je naší pýchou a mnohým, větším místům příkladem lásky k památkám po předcích. — Od počátku založení musea zastávají své funkce až do dnešního dne: Kubla, Burian, Žák.

* * *
Vánoce jsou před dveřmi. Svátky s nejkrásnějšími zvyky a obyčejí proměňují na chvíli uštváný svět v pole kvetoucích nadějí a božského klidu... O tom všem a o štědrých dlaních se již mnoho napsalo. Svátek Narození Spasitele však ukládá všem lidem dobré vůle proměnit slova lásky v skutečnost. Volá nás v smírnosti boží do houfu, rozkazuje a učí naše srdce víře v šťastnou budoucnost. Varuje nás před zlem, ochraňuje před malomyslností! Do melodií písní vánočních zaznívají koledy s prosebnými pohledy. I tady pomůžeme — učiníme radost potřebným.

čení OPM ve Staňkově s Okresní péčí v Domažlicích a sjednaná dohoda vstoupila v platnost.

Další jmenování zástupců spolku do plna OOS. VI. okrsek sokolské župy Sumavské ve Staňkově jmenoval do plna okresního osvětového sboru Bartoloměje Haase, odb. učitele a Okrskový výbor „Národní Matice“ při Národní radě české se sídlem ve Staňkově Jana Frant. Svobodu, ředitele škol.

Podpořte podnik mladých! Dnes, kdy se český národ politicky sloučil a jde klidně za svou prací, nezahálí ani česká mládež. Všude ze všech končin Čech a Moravy hlásí se mladí ku práci a o svá práva. Ani staňkovská mládež, sjednocená v MNS nezahálí. Po vytvoření recitačního souboru „Mladý Staňkovák“ a satyrického kolektivu, které pilně nacvičují české básně a písně, předstoupí před veřejnost. Recitační soubor M. N. S. okres Staňkov pořádá 23. prosince v sále Lidového domu „Večer mladých“. Začátek je v půl 8. hod. večer. Výtěžek bude věnován ve prospěch Národní pomoci.

Informace z berní správy v Domažlicích. V příznáních, která v nejbližší době budete podávat: budete příznávati nájemné, důchod, výtěžek nebo obrát, které jste docílili v uplynulém kalendářním roce 1939 t. j. za dobu od 1. I. 1939 do 31. XII. 1939. Berní správa vám na základě těchto příznání vyměří daň činžovní, důchodovou a výdělkovou na berní rok 1940. Proto kalendářní rok 1939 znamená

UHLÍ

z vlast. domácích dolů dodává opět za ceny konkurenční s dovozem kamkoliv

F. KREYSA, STAŇKOV

a to uhlí vzduchem prané z dolu Dobré štěstí v Dobřanech — aneb známé staré vytuňské uhlí z dolu KREYSA II ve Vytuni.

Strojní tašky bobrovky, falcovky lisované, duté cihly, kleňovky, dlaždice. Veškerý cihlářský materiál osvěd. jakosti.

berní rok 1940. — Na příznání vyplňujte vždy berní rok 1940 (nesprávně je 1939). Daňové lhůty: První daňovou starostí každého majitele, nebo držitele domu ke konci roku jest podati včas příznání k dani činžovní za uplynulý celý kalendářní rok 1939 na berní rok 1940. Tiskopis příznání si koupíte v trafikách, přesně na všech stranách vyplníte, (i místopis na poslední straně,) dáte podepsati všem nájemníkům, podepíše jej majitel domu a podá do 2. ledna 1940, osobně podáno v podatelně u berní správy, nebo podáno ještě též den doporučeně na poštu. Dáte-li dne 2. ledna 1940 dopis s příznáním jen do poštovní schránky, dojde berní správě až 3. ledna a to je již pozdě, takže může býti daň vyměřena bez vaší další součinnosti t. j. kontumačně. Proto nenechávejte příznání k dani činžovní na poslední den. Usnadněte tím též práci podatelně berní správy. — Podrobnosti a informace na úředních vyhláškách a u všech referentů berní správy. Nezaměňujte příznání k dani činžovní s domovními výkazy, seznamy obyvatelů domů a bytovými seznamy, o nichž se bude jednati v příštím čísle (lhůta k jejich podání jest do 15. ledna 1940). V dalších číslech budou poskytnuty informace o přízn. k dani důchodové, všeobecné výdělkové, rentové a z obrátu (lhůta k podání je do 14. února 1940).

Divadlo.

Dramatický odbor hasičů ve Staňkově (měst.) sehrál v neděli 17. t. m. Tylovu činohru: „Paní Marjánka — matka pluku“ v režii K. Malíka.

Starosvětskou Tylovu idylu: „Paní Marjánku — matku pluku“, jsme viděli ve Staňkově naposled před třinácti léty na téže scéně a týmž dramatickým odborem uvedenou. Nic se na jejím ději nezměnilo, jen úlohy převzali jiní lidé se stejnou snahou vykresliti novým návštěvníkům milé obrázky Tylem tak věrně zachycené. Sáhli-li režisér Malík po hře znovu, měl šťastný nápad, jehož důsledkem může býti příslib všech našich dramatických ochotníků, že společnou silou zaujmou k českému divadlu jedinou mysl a vůli sloužit poctivě na poli kultury a osvěty. — Návštěva dokazovala, že lidé touží po ušlechtilé zábavě a hodnotném výběru her. Tylem našel si režisér cestu k svému vděčnému publiku. A to je dobrý úkaz na českém nebi. — O provedení hry nutno se zmíniti pochvalně, neboť řádka chybiček byla tentokrát přehlášena výkony trojice: Malík — Augustin — Nový. Kolem jejich vzácného porozumění a pochopení ověřila se hladce souhra ostatních účinkujících. Paní Marjánka (Květoňová) a šikovatel (Andrle) mohli své krásné úlohy lépe využít. Prvá zbavením se jednotvárnosti mluvy a postojů, druhý zís-

káním potřebné jistoty a vědomí o tom, jak mnoho autor vložil do jeho úlohy, aby zapálil v našem případě mnoho vzlykající a vzdychající srdce Marjánky. Desátníka představoval nový ochotník Tenk, který jako prof. Augustin může být dobrou silou této scény. Při trochu živější letoře své partnerky (Malíkové) byla by i jeho role výraznější. Zápolského hrál Vlasák velmi vážně a tvrdě, z čehož se těžko vybavoval ve scénách pozdějších. Scéna byla řešena jednoduše a vkusně, třebaže by zasloužená změna neškodila.

Z REDAKCE. Pokračování našeho románu otiskneme příště. — Chtěli jsme do vánočního čísla čtenářům dát celé povídky našich spolupracovníků, ježto by jejich pokračováním pozbyly na časovosti. Proto byl román odsunut na příště.

Odborný ženský lékař a porodník

Telefon 1202.

MUDr. Jan Hofmann,

em. zástupce primáře porod.-gyn. odděl. v. v. nemocnice v Plzni a asistent gynaekolog. sanatoria v Praze ordinuje v Plzni, v Jungmannově tř. č. 30, I. posch., od 9—11 hod. a od 15—do 16h.

Velocipedy

ve velkém výběru — veškeré součásti a opravy. — Stálý výběr starších opravených pánských i dámských kol.
JAN MESTL, STAŇKOV.

Prodá se v Kvíčovicích u Staňkov rodinný hospodářský domek čp. 81

popřípadě s 1a pozemky o výměře 3 až 6 měr dle přání, eventuálně se prodají pozemky zvlášť.

Stavení jest zánovní, v nejlepším stavu, stojí na osamocenějším místě s krásným výhledem. K domku patří menší stodola, menší klenutá stáj a kolem domku jest pěkná zahrada. Elektrika zavedena ve všech místnostech. Domek se hodí pro rodinné bydlení i pro menší hospodářství. — Prohlídka jest možná kdykoliv. Nabídka přijímá zmocněná realitní kancelář J. Knoblocha v Přeštici.

Opravovací usnesení.

Dražební vyhláška tohoto soudu ze dne 29. listopadu 1939 č. j. E 120/39-63. opravuje se v tom smyslu, že dražba nemovitostí rolnické usedlosti čp. 10 v Poděvousích, zaps. ve vložce č. 10 poz. knihy pro kat. území Poděvousy se koná dne 24. ledna 1940 o 9. hod. dopol. a nikoliv jak bylo omylem uveřejněno 29. ledna 1940. — V ostatním zůstává dražební vyhláška ze dne 29. XI. 1939 nedotčena.

Okresní soud v Domažlicích, odd. II., dne 15. prosince 1939.